NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI
ILMIY AXBOROTNOMASI, [2026-8]
ISSN:2181-1458
ISSN:2181-0427

10.00.00-FILOLOGIYA
journal.namdu.uz
PHILOLOGICAL

UO‘K: 372.3:81’373

LEKSIK KOMPETENSIYA TUSHUNCHASI VA UNING MAKTABGACHA TA’LIM KONTEKSTIDAGI TARKIBIY TUZILISHI

Ergasheva Xilola Yunusxanovna
Namangan davlat pedagogika instituti mustaqil izlanuvchisi, Namangan, O‘zbekiston
E-mail: ergasevahilola81@gmail.com
ORCID: https://orcid.org/0009-0002-4168-3461

Annotatsiya: *Maqolada leksik kompetensiya tushunchasining ilmiy-nazariy mohiyati hamda uning maktabgacha ta’lim kontekstidagi tarkibiy tuzilishi qiyosiy-tahliliy va modellashtirish yondashuvi doirasida yoritilgan. Tadqiqot nazariy-metodologik xarakterga ega bo‘lib, uning materialini leksik kompetensiya va nutq o‘stirishga oid ilmiy-metodik adabiyot hamda maktabgacha ta’lim dasturi mazmuni tashkil etdi. Tahlil natijasida leksik kompetensiyaning beshta tarkibiy komponenti ajratildi va ularning nazariy adabiyotdagi ulushi aniqlandi: semantik (28%), pragmatik-kommunikativ (26%), lingvistik (22%), sotsiolingvistik (14%) va refleksiv-strategik (10%). Maktabgacha yosh xususiyatlaridan kelib chiqib, leksik kompetensiyaning maxsus tarkibiy elementlari (passiv va aktiv lug‘at, ma’noni tushunish, nutqda qo‘llash, emotsional-baho leksika) tavsiflandi hamda uni shakllantirishning besh bosqichli didaktik modeli taklif etildi. Tadqiqot leksik kompetensiyani yaxlit, ko‘p komponentli tuzilma sifatida talqin qilish maktabgacha nutq o‘stirish samaradorligini oshirishini asoslaydi.*

Kalit so‘zlar: *leksik kompetensiya, so‘z boyligi, maktabgacha ta’lim, nutq o‘stirish, aktiv va passiv lug‘at, semantik komponent, kommunikativ kompetensiya, tarkibiy tuzilish, didaktik model.*

ПОНЯТИЕ ЛЕКСИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНЦИИ И ЕЁ СТРУКТУРНОЕ СТРОЕНИЕ В КОНТЕКСТЕ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Аннотация: *В статье в рамках сравнительно-аналитического подхода и моделирования раскрыты научно-теоретическая сущность понятия лексической компетенции и её структурное строение в контексте дошкольного образования. Исследование носит теоретико-методологический характер; его материалом послужили научно-методическая литература по лексической компетенции и развитию речи, а также содержание программы дошкольного образования. В результате анализа выделены пять структурных компонентов лексической компетенции и определена их доля в научной литературе: семантический (28%), прагматико-коммуникативный (26%), лингвистический (22%), социолингвистический (14%) и рефлексивно-стратегический (10%). С учётом возрастных особенностей дошкольников описаны специфические структурные элементы лексической компетенции (пассивный и активный словарь, понимание значения, использование в речи, эмоционально-оценочная лексика) и предложена пятиэтапная дидактическая модель её формирования. Исследование обосновывает, что трактовка лексической компетенции как целостной многокомпонентной структуры повышает эффективность развития речи дошкольников.*

Ключевые слова: *лексическая компетенция, словарный запас, дошкольное образование, развитие речи, активный и пассивный словарь, семантический компонент, коммуникативная компетенция, структурное строение, дидактическая модель.*

THE CONCEPT OF LEXICAL COMPETENCE AND ITS STRUCTURAL COMPOSITION IN THE CONTEXT OF PRESCHOOL EDUCATION

Abstract: *The article reveals, within a comparative-analytical and modelling framework, the scientific-theoretical essence of the concept of lexical competence and its structural composition in the context of preschool education. The study is theoretical-methodological in nature; its material comprised scholarly-methodological literature on lexical competence and speech development, as well as the content of the preschool education programme. The analysis identified five structural components of lexical competence and determined their share in the scholarly literature: semantic (28%), pragmatic-communicative (26%), linguistic (22%), sociolinguistic (14%) and reflexive-strategic (10%). Taking into account the age characteristics of preschoolers, the specific structural elements of lexical competence (passive and active vocabulary, understanding of meaning, use in speech, emotional-evaluative vocabulary) were*

described, and a five-stage didactic model of its formation was proposed. The study substantiates that interpreting lexical competence as an integral multi-component structure enhances the effectiveness of preschoolers' speech development.

Keywords: *lexical competence, vocabulary, preschool education, speech development, active and passive vocabulary, semantic component, communicative competence, structural composition, didactic model.*

1. KIRISH

Til ta'limining zamonaviy paradigmasi bilim, koʻnikma va malakalarni kompetensiya tushunchasi doirasida birlashtiradi. Chet tili va ona tilini oʻzlashtirishning markaziy tarkibiy qismlaridan biri leksik kompetensiya boʻlib, u shaxsning soʻz boyligini va bu boylikni nutqda maqsadga muvofiq qoʻllash qobiliyatini qamrab oladi. Leksik kompetensiya kommunikativ kompetensiyaning negizi hisoblanadi: soʻzni bilmasdan, uning ma'nosini anglamasdan va nutqda oʻrinli qoʻllamasdan turib samarali muloqot amalga oshmaydi.

Aynan maktabgacha yosh davri bola nutqi va soʻz boyligining jadal rivojlanish bosqichi hisoblanadi. Bu davrda leksik kompetensiya asoslari shakllanadi: bola soʻzlarni tushunishdan ularni faol nutqda qoʻllashga, alohida nomlashdan umumlashtirish va tasniflashga oʻtadi. Shu bois leksik kompetensiya tushunchasini nazariy jihatdan aniqlash va uning maktabgacha ta'lim kontekstidagi tarkibiy tuzilishini ochib berish alohida ahamiyat kasb etadi.

Mavzuning dolzarbligi shundaki, birinchidan, maktabgacha ta'lim davlat dasturlarida bolaning nutqiy rivojlanishi va soʻz boyligini oshirish ustuvor vazifa sifatida belgilangan. Ikkinchidan, amaliyotda leksik ish koʻpincha soʻzlar sonini oshirishga qaratilib, kompetensiyaning ma'noviy, pragmatik va refleksiv jihatlari e'tibordan chetda qoladi. Uchinchidan, leksik kompetensiyaning maktabgacha ta'limga xos yaxlit tarkibiy modeli yetarlicha ishlab chiqilmagan.

Tadqiqotning maqsadi — leksik kompetensiya tushunchasini nazariy asoslash, uning tarkibiy komponentlarini aniqlash va maktabgacha ta'lim kontekstidagi tuzilishini modellashtirishdan iborat.

Tadqiqot obyekti — maktabgacha yoshdagi bolalarda leksik kompetensiyani shakllantirish jarayoni; predmeti esa leksik kompetensiyaning mohiyati, tarkibiy komponentlari va maktabgacha ta'limga xos tuzilishidir.

Tadqiqotning ilmiy yangiligi shundan iboratki, unda leksik kompetensiya tushunchasiga oid yondashuvlar tizimlashtiriladi, uning beshta tarkibiy komponenti va ularning ulushi aniqlanadi, maktabgacha ta'limga xos maxsus tarkibiy elementlar tavsiflanadi hamda uni shakllantirishning besh bosqichli didaktik modeli taklif etiladi.

Maqola quyidagicha tuzilgan: ikkinchi boʻlimda mavzuga oid adabiyot tahlil qilinadi va tadqiqot boʻshligʻi aniqlanadi; uchinchi boʻlimda material va metodlar tavsiflanadi; toʻrtinchi boʻlimda natijalar jadval va diagrammalarda keltirilib izohlanadi; beshinchi boʻlimda xulosa va tavsiyalar beriladi.

2. MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Kompetensiya tushunchasining lingvodidaktik asoslari kommunikativ kompetensiya nazariyasida ishlab chiqilgan. M. Canale va M. Swain kommunikativ kompetensiyani lingvistik, sotsiolingvistik, diskursiv va strategik komponentlarga ajratib, leksik bilimni lingvistik komponentning oʻzagi sifatida koʻrsatadi [1]. L.F. Bachman kommunikativ til qobiliyati modelida leksik bilimni tashkiliy kompetensiyaning muhim qismi sifatida asoslaydi [2]. Soʻz boyligini oʻzlashtirish mexanizmlari va leksik bilimning koʻp qirraliligi I.S.P. Nation tomonidan batafsil tavsiflangan: u soʻz bilimini shakl, ma'no va qoʻllash oʻlchovlariga ajratadi [3].

Bola nutqi va soʻz boyligining rivojlanish qonuniyatlari psixolingvistikada L.S. Vigotskiy va uning izdoshlari tomonidan oʻrganilgan: soʻz ma'nosining rivojlanishi tafakkur taraqqiyoti bilan uzviy bogʻliqligi asoslangan [4]. Maktabgacha yoshda nutq oʻstirish metodikasining umumiy masalalari pedagogik adabiyotda yoritilgan [5; 6], Oʻzbekistonda esa maktabgacha ta'lim mazmuni davlat oʻquv dasturida belgilangan [7]. Ona tili leksikasini oʻzlashtirish va soʻz boyligini oshirish masalalari oʻzbek tilshunosligi va metodikasida ham koʻrib chiqilgan [8].

Mavjud adabiyot tahlili muhim boʻshliqni koʻrsatadi. Birinchidan, koʻpchilik tadqiqotlar leksik kompetensiyani chet tili ta'limi kontekstida koʻrib chiqadi, uning maktabgacha ona tili ta'limidagi xususiyatlari yetarlicha ochilmagan. Ikkinchidan, leksik kompetensiyaning tarkibiy komponentlari va ularning ulushi tizimli aniqlanmagan. Uchinchidan, maktabgacha ta'limga xos yaxlit tarkibiy va didaktik model taklif etilmagan. Ushbu maqola shu boʻshliqni toʻldirishga qaratilgan.

3. TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot nazariy-metodologik xarakterga ega boʻlib, kompetensiyaviy, tizimli va yosh-psixologik yondashuvlarga tayanadi. Ishning empirik-eksperimental (tajriba va nazorat guruhlari asosidagi) qismi koʻzda tutilmagan; asosiy e'tibor leksik kompetensiya tushunchasining ilmiy-nazariy mohiyatini ochib berish, uning tarkibiy komponentlarini tizimlashtirish va maktabgacha kontekstda modellashtirishga qaratildi.

Tadqiqot materialini ikki manba tashkil etdi: leksik va kommunikativ kompetensiya hamda nutq oʻstirishga oid ilmiy-metodik adabiyot va maktabgacha ta'lim davlat oʻquv dasturi mazmuni. Tahlil birligi sifatida leksik kompetensiyaning tarkibiy komponenti va uning belgisi olindi. Material tarkibi 1-jadvalda keltirilgan.

1-jadval. Tadqiqot materialining tarkibi

Material turi	Manba	Tahlil birliklari
Ilmiy-metodik adabiyot	leksik/kommunikativ kompetensiya va nutq o‘stirishga oid ishlar	10
Maktabgacha ta’lim mazmuni	davlat o‘quv dasturi va uslubiy tavsiyalar	≈80 birlik
Jami	—	≈90

Tadqiqotda quyidagi nazariy metodlardan foydalanildi: ilmiy-metodik adabiyotni nazariy tahlil qilish — leksik kompetensiyaning mohiyati va komponentlarini aniqlash uchun; kontent-tahlil — komponentlarni ajratish va sanoq bo‘yicha guruhlash uchun; qiyosiy tahlil — turli yondashuvlarni solishtirish uchun; umumlashtirish va tasniflash — komponentlarni tizimlashtirish uchun; modellashtirish — leksik kompetensiyani shakllantirishning didaktik modelini ishlab chiqish uchun.

Leksik kompetensiya deganda so‘z boyligini bilish va uni nutqda o‘rinli qo‘llash qobiliyati tushunildi. Komponentlar operatsional tarzda beshga — lingvistik, semantik, pragmatik-kommunikativ, sotsiolingvistik va refleksiv-strategik guruhga ajratildi. Foizlar bir kasr belgigacha yaxlitlangani sababli yig‘indi 100 foizdan ±1 ga farq qilishi mumkin. Tadqiqotning cheklovi shundan iboratki, kontent-tahlil muayyan darajada ekspert talqiniga tayanadi.

4. NATIJALAR VA TAHLIL

4.1. Leksik kompetensiya tushunchasi

Nazariy tahlil leksik kompetensiyani so‘z boyligini bilish (so‘zning shakli va ma’nosi haqidagi bilim) hamda uni nutqda faol va o‘rinli qo‘llash qobiliyatining birligi sifatida talqin qilish imkonini berdi. Turli yondashuvlarning qiyosiy tavsifi 2-jadvalda keltirilgan.

2-jadval. Leksik kompetensiyaga oid yondashuvlarning qiyosiy tavsifi

Yondashuv / muallif	Leksik kompetensiya talqini
Kommunikativ (Canale, Swain)	lingvistik kompetensiyaning o‘zagi, so‘z bilimini qamrovchi qism
Til qobiliyati (Bachman)	tashkiliy kompetensiyaning tarkibiy elementi
Leksikologik (Nation)	so‘z bilimining shakl, ma’no va qo‘llash o‘lchovlari birligi
Psixolingvistik (Vigotskiy)	so‘z ma’nosining tafakkur bilan bog‘liq rivojlanishi

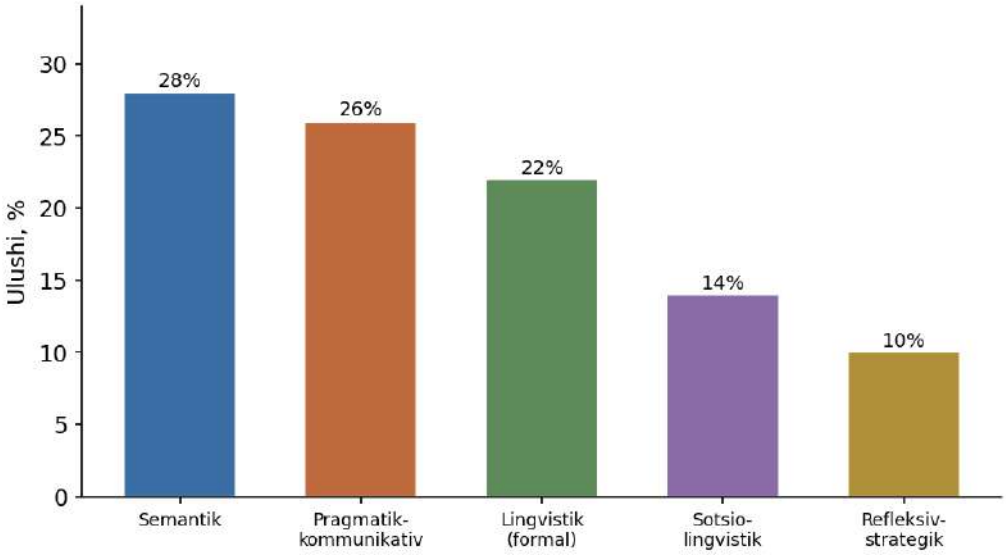
4.2. Leksik kompetensiyaning tarkibiy komponentlari

Tahlil leksik kompetensiyani beshta tarkibiy komponentga ajratish imkonini berdi. Ularning mohiyati 3-jadvalda, nazariy adabiyotdagi nisbiy ulushi esa 2-diagrammada keltirilgan.

3-jadval. Leksik kompetensiyaning tarkibiy komponentlari

Komponent	Ulushi, %	Mohiyati
Semantik	28	so‘z ma’nosini tushunish, ma’no bog‘lanishlari va umumlashtirish
Pragmatik-kommunikativ	26	so‘zni nutqiy vaziyatga mos, o‘rinli qo‘llash
Lingvistik (formal)	22	so‘z shakli, tovush-harf tarkibi, so‘z yasalishi
Sotsiolingvistik	14	madaniy-milliy va etiket leksikasini bilish
Refleksiv-strategik	10	o‘z lug‘atini nazorat qilish, noma’lum so‘z strategiyasi
Jami	100	—

2-diagramma. Leksik kompetensiya komponentlarining nisbiy ulushi (%)

Tahlil ko‘rsatadiki, leksik kompetensiya tuzilishida semantik (28%) va pragmatik-kommunikativ (26%) komponentlar yetakchi o‘rin egallaydi: aynan ular so‘zni bilishdan uni ma’noli va o‘rinli qo‘llashga o‘tishni ta’minlaydi. Lingvistik (22%) komponent so‘zning formal tomonini, sotsiolingvistik (14%) komponent madaniy-etiket leksikasini, refleksiv-strategik (10%) komponent esa o‘z lug‘atini boshqarishni qamrab oladi. Komponentlar o‘zaro bog‘liq bo‘lib, leksik kompetensiyani rivojlantirish ularning barchasini nazarda tutishi lozim.

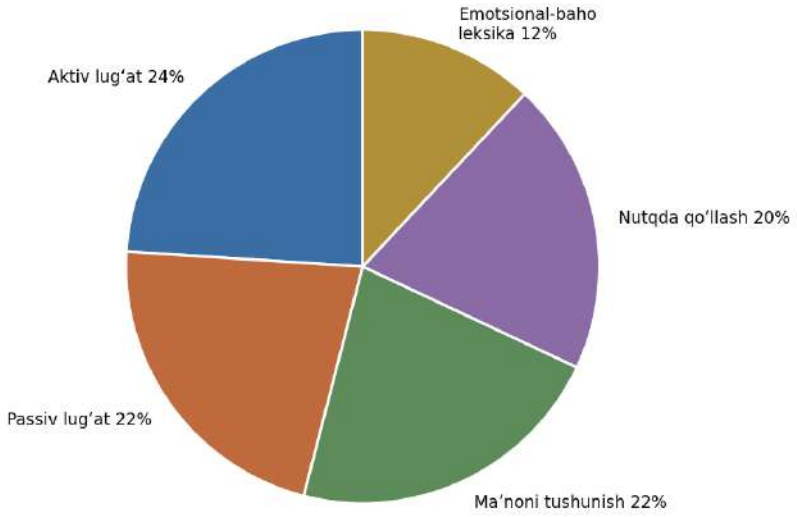
4.3. Leksik kompetensiyaning maktabgacha ta’lim kontekstidagi tuzilishi

Maktabgacha yosh xususiyatlaridan kelib chiqib, leksik kompetensiyaning umumiy komponentlari sohaga xos maxsus tarkibiy elementlarda namoyon bo‘ladi. Ushbu elementlar 4-jadvalda, ularning nisbiy ulushi esa 3-diagrammada keltirilgan.

4-jadval. Leksik kompetensiyaning maktabgacha ta’limdagi tarkibiy elementlari

Element	Mohiyati	Namoyon bo‘lishi
Passiv lug‘at	tushuniladigan, ammo faol qo‘llanmaydigan so‘zlar	rasm yoki buyumni nom bo‘yicha tanish
Aktiv lug‘at	bola nutqida faol qo‘llaydigan so‘zlar	so‘zni mustaqil aytish va gapda ishlatish
Ma’noni tushunish	so‘z ma’nosini anglash va farqlash	umumlashtirish, tasniflash, antonim/sinonim
Nutqda qo‘llash	so‘zni jumla va matnda ishlatish	gap tuzish, hikoya qilish, savolga javob
Emotsional-baho leksika	his-tuyg‘u va munosabat so‘zlari	yoqtirish, baho va kayfiyatni ifodalash

3-diagramma. Maktabgacha leksik kompetensiya elementlarining nisbiy ulushi (%)

Maktabgacha kontekstda passiv va aktiv lug‘at (jami 46%) leksik kompetensiyaning asosini tashkil etadi: bola avval so‘zni tushunadi, so‘ngra uni faol nutqqa o‘tkazadi. Ma’noni tushunish (22%) va nutqda qo‘llash (20%) leksik bilimni kommunikativ malakaga aylantiradi, emotsional-baho leksika (12%) esa bolaning his-tuyg‘u va munosabatlarini ifodalashga xizmat qiladi. Bu elementlar bosqichma-bosqich rivojlanadi.

4.4. Leksik kompetensiyani shakllantirishning didaktik modeli

Nazariy tahlil natijasida maktabgacha yoshda leksik kompetensiyani shakllantirishning besh bosqichli didaktik modeli ishlab chiqildi. Model so‘zni idrok etishdan uni mustaqil nutqda qo‘llashgacha bo‘lgan yaxlit jarayonni qamrab oladi (5-jadval).

5-jadval. Leksik kompetensiyani shakllantirishning didaktik modeli

Bosqich	Didaktik maqsad	Faoliyat turi
Idrok (pertseptiv)	so‘zni eshitish va idrok etish	eshitish, ko‘rsatish, takrorlash
Semantizatsiya	so‘z ma’nosini ochib berish	rasm, buyum, harakat orqali izohlash
Mustahkamlash	so‘zni passiv lug‘atga kiritish	didaktik o‘yin, mashq, takror
Faollashtirish	so‘zni aktiv nutqqa o‘tkazish	gap tuzish, dialog, hikoya
Ijodiy qo‘llash	so‘zni erkin nutqda ishlatish	rolli o‘yin, hikoya to‘qish, baholash

4.5. Natijalarning muhokamasi

Nazariy tahlil leksik kompetensiyani yaxlit, ko‘p komponentli tuzilma sifatida talqin qilish zarurligini asoslaydi. Semantik va pragmatik-kommunikativ komponentlarning yetakchiligi (jami 54%) leksik ishni so‘zlar sonini oshirishdan ma’no va qo‘llashga yo‘naltirish lozimligini ko‘rsatadi. Bu I.S.P. Nation [3] va L.S. Vigotskiy [4] ta’kidlagan qoidaga mos keladi: so‘zni o‘zlashtirish uning shakli, ma’nosi va qo‘llanishi birligida kechadi.

Taklif etilgan model passiv lug‘atni aktiv lug‘atga bosqichma-bosqich o‘tkazish mantiqini aks ettiradi va maktabgacha nutq o‘stirishni tizimlashtiradi. Shu bilan birga, modelni joriy etish tarbiyachidan metodik tayyorgarlik, boy til muhiti va bolaning individual xususiyatlarini hisobga olishni talab qiladi — bu asosiy amaliy cheklovdir.

5. XULOSA

O‘tkazilgan nazariy-metodologik tahlil quyidagi xulosalarga olib keladi.

Birinchidan, leksik kompetensiya — so‘z boyligini bilish va uni nutqda o‘rinli qo‘llash qobiliyatining birligi bo‘lib, kommunikativ kompetensiyaning negizini tashkil etadi.

Ikkinchidan, leksik kompetensiya beshta tarkibiy komponentdan iborat bo‘lib, ularning ulushi quyidagicha aniqlandi: semantik (28%), pragmatik-kommunikativ (26%), lingvistik (22%), sotsiolingvistik (14%) va refleksiv-strategik (10%).

Uchinchidan, maktabgacha ta’lim kontekstida leksik kompetensiya maxsus tarkibiy elementlarda — passiv va aktiv lug‘at, ma’noni tushunish, nutqda qo‘llash va emotsional-baho leksikada — namoyon bo‘ladi.

To‘rtinchidan, taklif etilgan besh bosqichli didaktik model (idrok, semantizatsiya, mustahkamlash, faollashtirish, ijodiy qo‘llash) leksik kompetensiyani izchil shakllantirishning nazariy asosini beradi.

Amaliy tavsiyalar: (a) leksik ishni so‘z ma’nosi va nutqda qo‘llashga yo‘naltirish; (b) passiv lug‘atni aktiv lug‘atga o‘tkazuvchi didaktik o‘yin va mashqlardan foydalanish; (c) boy va rivojlantiruvchi til muhitini yaratish; (d) leksik kompetensiya darajasini baholash mezonlarini ishlab chiqish.

Tadqiqot istiqbollari taklif etilgan modelning amaliy samaradorligini baholovchi mezonlar tizimini yaratish, uni turli yosh guruhlari uchun aprobatsiya qilish hamda ikki tilli (ona tili va chet tili) leksik kompetensiyani qiyosiy o‘rganish bilan bog‘liq.

MUALLIFLAR BAYONOTLARI

Mualliflar hissasi. Maqola yakka muallif tomonidan tayyorlangan. Muallif tadqiqot konsepsiyasini ishlab chiqish, material to‘plash va tahlil qilish, natijalarni talqin etish hamda matnni yozish bosqichlarini mustaqil bajardi.

Manfaatlar to‘qnashuvi. Muallif manfaatlar to‘qnashuvi mavjud emasligini ma’lum qiladi.

Moliyalashtirish. Tadqiqot hech qanday tashqi moliyalashtirish manbaisiz, muallifning shaxsiy tashabbusi asosida amalga oshirilgan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Canale M., Swain M. Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing // Applied Linguistics. – 1980. – Vol. 1, No. 1. – P. 1–47.

2. Bachman L.F. Fundamental Considerations in Language Testing. – Oxford: Oxford University Press, 1990. – 408 p.

3. Nation I.S.P. Learning Vocabulary in Another Language. – Cambridge: Cambridge University Press, 2001. – 477 p.

4. Выготский Л.С. Мышление и речь. – М.: Лабиринт, 1999. – 352 с.

5. Алексеева М.М., Яшина В.И. Методика развития речи и обучения родному языку дошкольников. – М.: Академия, 2000. – 400 с.

6. Ushakova O.S. Nutq o‘stirish nazariyasi va amaliyoti (maktabgacha yosh). – Toshkent: O‘qituvchi, 2019. – 224 b.

7. O‘zbekiston Respublikasi maktabgacha ta’lim davlat o‘quv dasturi «Ilk qadam». – Toshkent, 2018.

8. Rahmatullayev Sh. Hozirgi o‘zbek adabiy tili leksikologiyasi. – Toshkent: Universitet, 2010. – 196 b.

9. Meara P. Vocabulary Acquisition: A Neglected Aspect of Language Learning // Language Teaching. – 1980. – Vol. 13, No. 3–4. – P. 221–246.

10. Read J. Assessing Vocabulary. – Cambridge: Cambridge University Press, 2000. – 285 p.

REFERENCES

1. Canale M., Swain M. Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. Applied Linguistics, 1980, vol. 1, no. 1, pp. 1–47.

2. Bachman L.F. Fundamental Considerations in Language Testing. Oxford, Oxford University Press, 1990. 408 p.

3. Nation I.S.P. Learning Vocabulary in Another Language. Cambridge, Cambridge University Press, 2001. 477 p.

4. Vygotsky L.S. Myshlenie i rech [Thought and Language]. Moscow, Labirint Publ., 1999. 352 p. (In Russian)

5. Alekseeva M.M., Yashina V.I. Metodika razvitiya rechi i obucheniya rodnomu yazyku doshkolnikov [Methods of Speech Development and Native Language Teaching for Preschoolers]. Moscow, Akademiya Publ., 2000. 400 p. (In Russian)

6. Ushakova O.S. Nutq o‘stirish nazariyasi va amaliyoti (maktabgacha yosh) [Theory and Practice of Speech Development (Preschool Age)]. Tashkent, O‘qituvchi Publ., 2019. 224 p. (In Uzbek)

7. State Preschool Education Curriculum of the Republic of Uzbekistan “Ilk qadam”. Tashkent, 2018. (In Uzbek)

8. Rahmatullayev Sh. Hozirgi o‘zbek adabiy tili leksikologiyasi [Lexicology of the Modern Uzbek Literary Language]. Tashkent, Universitet Publ., 2010. 196 p. (In Uzbek)

9. Meara P. Vocabulary Acquisition: A Neglected Aspect of Language Learning. Language Teaching, 1980, vol. 13, no. 3–4, pp. 221–246.

10. Read J. Assessing Vocabulary. Cambridge, Cambridge University Press, 2000. 285 p.